

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek bakalářské/diplomové práce vedoucí/oponent

Jméno studenta: Bc. Lucie Doušová

Název práce: Rytmičné cítění předškolních dětí a hudební složka Metody dobrého startu

Vedoucí práce: Mgr. Milena Kmentová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Jiřina Jiříčková, Ph.D.

Kritéria hodnocení práce	Hodnocení (známky 1– 4)
Formulace odborného záměru a stanovení cílů práce	1
Hloubka a správnost teoretické analýzy tématu	3
Využití praktických a uměleckých zkušeností	1
Odborný styl, pojmová a terminologická úroveň	3
Práce s prameny a literaturou, etika přejímání informací	2
Adekvátnost použitých metod	1
Kvalita interpretace výsledků výzkumu	3
Logická stavba a členění práce	2
Formální úprava a náležitosti práce	2
Stylistická a gramatická správnost	3
Vlastní přínos studenta	2
Využitelnost výsledků práce v teorii a v praxi	2

Dílčí připomínky a návrhy:

Předložená diplomová práce obsahuje nezanedbatelné množství gramatických a jazykových nepřesností, včetně anglické anotace (např. str. 13, 27, 30, 31, 41, 43, 46, 47, 55, 56, 58, 64, 74, 75, 77). V práci se objevují také drobné stylistické nedostatky, např. str. 31 (lépe pěvecké a instrumentální činnosti). Plynulost textu je celkově poměrně oddělována odstavci. Na str. 11, 40 je uvedeno nesprávné formátování textu. Na téže straně (str., 40) se objevuje protimluv: „Polská metodika uplatňuje jak písně lidové, tak i autorské, vytvořené přímo pro tuto metodiku.“ (Kmentová, 2015, s. 41) Stejně jak uvádí Kmentová (2015, s. 41), tak i já se ztotožňuji s jejím tvrzením, že české verzi chybí písně vytvořené přímo pro tuto metodiku.“

Str. 23: Diplomantka používá nesprávně označení „muzicírování“ pro veškeré hudební činnosti. Jak sama uvádí, je to její časté vyjádření. V diplomové práci je však na uvedeném místě tento výraz nevhodný.

Na str. 26 uvádí diplomantka nesprávně jméno hudebního pedagoga Émile Jaques-Dalcroze, které se chybně v textu poté ještě opakuje.

Str. 46: graf1: Nesprávně uvedeno, že se jedná o dělení písni podle délky taktů namísto podle počtu dob v taktech.

Několikrát diplomantka uplatňuje označení metoda, resp. metodika. Ne vždy diplomantka volí správné označení (např. str. 27: v souvislosti se Zoltánem Kodályem se používá spojení Kodályova metoda, několik metodika).

Práci by prospělo vhodnější řazení kapitol teoretické části.

Celkové posouzení práce a zdůvodnění výsledné známky:

Diplomová práce se zabývá vývojem rytmického citění dětí předškolního věku v souvislosti s hudební složkou Metody dobrého startu. V teoretické části práce se diplomantka zabývá jednotlivými složkami rytmu, zmiňuje hudebně psychologickou kategorii hudebních schopností a konkrétně se dále věnuje rozvoji rytmického citění u dětí předškolního věku. Bohužel se jen velmi stručně věnuje pedagogickému úsilí význačných osobností, které se rozvoji rytmu u dětí věnovaly. Tato kapitola je opravdu jen pouhým nástinem a zasloužila by si rozhodně větší pozornost i s ohledem na možnou další hlubší interpretaci výsledků vlastního výzkumu diplomantky. Dále teoretická část přináší rozbor Metody dobrého startu. Tato kapitola je velmi zdařile zpracovaná a je přínosem celé práce.

Z předložené diplomové práce je patrné, že její autorka je zapálenou pedagožkou, která má mnohé vlastní pedagogické a hudební zkušenosti. V teoretické části tyto vlastní poznatky zahrnuje přínosným způsobem do textu.

Je třeba vyzdvihnout úsilí, které diplomantka věnovala realizaci svého výzkumu, resp. předvýzkumu. Počet zúčastněných dětí v předvýzkumu je úctyhodný, ve vlastním výzkumu pak dostačující. S ohledem na počet dětí mladšího školního věku, o které diplomantka svůj výzkumný vzorek rozšířila, není vyvozený závěr, že vybraná lekce Metody dobrého startu není přiměřená dětem mladšího školního věku, relevantní.

Vytvořená hodnotící škála výzkumu, resp. její slovní vyjádření není odborně správně. Pokud je u bodů F a G operováno s vyjádřením „projevuje hudební, resp. tvořivé myšlení“, je třeba správně definovat, co je pod tímto vyjádřením myšleno, konkrétní znaky. Takto škála působí zjednodušeným dojmem, jakkoli rozumíme obtížnosti stanovení hodnotících kritérií.

Obecně by bylo bývalo vhodné se před vlastní realizací výzkumu inspirovat výsledky konkrétních výzkumů, např. stěžejní práce k této problematice Huberta Minkenberga a jeho longitudinální studie s dětmi pěti až desetiletými. Práci by prospělo rozšíření prostudované literatury zejména o kvalitní zahraniční zdroje. S ohledem na detailnější prostudování pedagogického konceptu Carla Orffa a ve shodě s Františkem Sedlákem by si také diplomantka mohla odpovědět na vlastní otázku, proč děti v jejím výzkumu měly blíže k tleskání rytmu písni než metra.

Diplomantka na str. 79 své práce pochybuje o tom, že lekce, na kterou se zaměřila, přispívá k rozvoji schopnosti rytmizace. Pokud se týká rytmického citění, je třeba zmínit, že to se rozvíjí již samotným zpíváním uvedené písni. V diskusi k závěrům výzkumu diplomantka zmiňuje otázku tempa. Ve vlastním výzkumu však s touto složkou nicméně nepracovala. Volba tempa při zpěvu písni přirozeně ovlivňuje další činnosti s písni související, včetně úkolů požadovaných ve výzkumu. Vynechání této složky podle mého názoru mohlo výsledky výzkumu ovlivnit.

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Obecně rytmické složky děti se rozvíjejí v součinnosti. Naproti tomu - autorka na str. 45 uvádí: „Je zajímavé, že v publikaci MDS nelze nalézt jasnou odbornou hudební formulaci toho, zda pomocí rytmických cvičení rozvíjí vnímání pulzace či samotného rytmus písňe.“ Vnímám jako fakt, že Metoda dobrého startu usiluje o komplexní rozvoj mj. rytmického cítění dětí a není proto tento autorkou zmiňovaný fakt podstatný. Výběr repertoáru v české verzi a navržené činnosti jsou samozřejmě správně a vhodně zvoleným středobodem zájmu diplomantky.

Je třeba ocenit poukázání diplomantky na problémové aspekty české verze Metody dobrého startu. Vyvození závěru, že některé hudební činnosti v souvislosti s písni Náchodský zámeček jsou v podobě, kterou Metoda vyžaduje, pro danou věkovou skupinu nepřiměřené, je správný. Dílčí návrhy diplomantky na úpravy české adaptace jsou tvůrčí a přínosné, stejně jako její slova o tom, že česká verze Metody dobrého startu by potřebovala revizi.

Otázky pro diskuzi:

1. Ponechme si píseň Náchodský zámeček. Představujme si, že ji děti nezpívají, ale poslouchají. Jaké rytmické aktivity by bylo možné s dětmi mladšího školního věku v souvislosti s touto písni uplatnit?
2. Představte způsob, jakým Orffova metoda rozvíjí rytmické cítění dětí.
3. Uvedte přínos, který Metoda dobrého startu obecně v souvislosti s rozvojem rytmického cítění dětí dětem předškolního věku přináší.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 11. 1. 2021

PhDr. Jiřina Jiříčková, Ph.D.
Podpis oponenta